

Algemene beschouwingen begroting 2021

Voorzitter,

We bevinden ons in een ongekennde crisis. Een onvoorspelbare crisis waar we, zoals u in uw inleiding van de begroting schetst, moet navigeren in de mist en steeds bij moet sturen. Zo voelt dat ook voor mij als Statenlid en voor de PvdA-fractie. Het is voor veel inwoners van Zuid-Holland een onzekere tijd. Hoe gaan we uit de crisis komen? Hoe houden we mensen aan het werk? Hoe zorgen we ervoor dat we met elkaar in contact blijven? Dat onze ouderen maar zeker ook jongeren niet teveel last krijgen van de, soms ook psychische gevolgen, van deze crisis.

Maar de vraag die ik, en vast velen van u, zichzelf stellen is: Wat kunnen we doen als provincie om te helpen? Hoe kunnen we ons geld optimaal inzetten om de crisis het hoofd te bieden?

Daar zijn veel nuanceverschillen en meningen over in ons midden die we vandaag met elkaar wisselen, maar ik vind de inzet van gedeputeerden staten en ons ambtelijk apparaat het afgelopen jaar goed. Ik ben trots op de maatregelen die nu al zijn genomen. Het is zoeken waar we kunnen helpen en bijsturen; maar we hebben in overleg met al onze partners goede maatregelen genomen, zoals het extra geld dat we hebben vrijgemaakt voor de cultuursector en de extra bijdrage voor de vliegende brigade die gemeenten helpt met de realisatie van woningbouwprojecten.

Maar met de begroting van 2021 voor ons is het ook tijd om vooruit te kijken.

Vooruit kijken in een crisis die nog verder sporen zal trekken, ook al weten op dit moment nog niet hoe diep die zullen zijn. De ongelijkheid tussen mensen is te groot. Goed werk voor een fatsoenlijk salaris, een fijne woning voor een redelijke huur, een steuntje in de rug als je het nodig hebt; het is voor te veel Nederlanders niet meer vanzelfsprekend.

De behoefte aan betaalbare woningen zal de komende jaren niet afnemen. Bouwen bouwen bouwen is en blijft belangrijk, maar vooral WAT je bouwt. We maken ons zorgen over de voortgang van bouwprojecten door de coronacrisis. Hoe ziet de gedeputeerde verder de effecten van de coronacrisis op de bouw? Welk effect heeft stikstof hierop? die zouden we al bijna weer vergeten.

Ondank alles vinden we de ingeslagen weg die is ingezet door de provincie op wonen de goede voor het komende jaar, vooral ook de afspraken die gemaakt worden met de regio's. We willen benadrukken dat we blij zijn dat de sociale huur en middenhuur gestimuleerd wordt met de subsidies en afspraken die we opzetten. De inzet op flexwonen, het realiseren van voldoende woningen op je juiste plek is de juiste inzet. En het college moet niet schromen om op te treden waar dat nodig is en de bevoegdheden en instrumenten in te zetten. Dat is helaas soms nodig om die woningzoekende te helpen.

Naast deze woning is de omgeving waarin je woning staat belangrijk. ik kom in deze tijd graag in de natuur en heb het voorrecht dat deze bij mij in de buurt is. Dat gun ik iedere Zuid-Hollander, met name kinderen waarvan de ouders en grootouders ze minder makkelijk meenemen naar de mooie natuur.

We zijn verheugd dat er geld is opgenomen in de begroting voor natuureducatie.

Met de coalitie hebben we de afspraak gemaakt om structurele financiering voor langer lopende programma's te vinden. Dit is nog niet gelukt voor het programma boerenlandvogels. De uitvoering van dit programma dreigde door een gebrek aan budget te stagneren en we vinden de continuïteit van het programma belangrijk. We hebben het amendement van GroenLinks mede ondertekend. We verwachten wel dat GS bij de voorjaarsnota een structurele dekking voor dit programma uit het voor natuur bestemde budget zal presenteren.

We hebben in Zuid-Holland verreweg de grootste industrie van Nederland, de meeste inwoners en dus ook ook de meeste uitstoot. De opgave is om onze provincie gezonder te maken. Dat is zacht

gezegd een enorme uitdaging. We zien die bereidheid terug in de begroting en moeten ook hier vasthoudend zijn. Het gaat per slot om onze gezonde leefomgeving.

Voorzitter,

Goed werk moet volgens de PvdA voorop staan, en een baan hebben in een sector met toekomstperspectief geeft je zekerheid. Een verstandige keuze die in de begroting is gemaakt is het uitbreiden van het human capital akkoord. We hebben in eerdere besprekingen begrepen van de gedeputeerde dat het verbreden van de branches waar nu op inzetten verdragend werkt. Daar heeft onze fractie begrip voor, het is nu zaak dat zoveel mogelijk zuid-hollanders worden omgeschoold of aan een baan worden geholpen die toekomst heeft.

Toch wil ik vragen dat de gedeputeerde in een volgende tranche van dit programma ook branches als de bouw, zorg en het onderwijs op te nemen.

De economie is in transitie. Een schone, duurzame en eerlijke economie is nodig voor de toekomst. Ons plan om een duurzame en innovatieve economie te zijn en te worden vergt investeringen, ambitie, een overheid die bereid is om zelf te sturen. Het vergt de bereidheid om samen te werken en langdurig vast te houden aan een gezamenlijk doel. Zo sorteert de provincie slim voor met de regionale groeiagenda op de middelen vanuit het Nationale Groeifonds. Complimenten daarvoor. Economische herstelplannen ivm de Corona-crisis en de EU Green Deal kunnen een versnelling betekenen voor een toekomstbestendige circulaire en klimaatneutrale economie met de daarbij horende groei en banen. De oude economie herstellen. dat zou een gemiste kans zijn: Kan de gedeputeerde aangeven hoe we als provincie hier nog alerter op kunnen zijn?

Ook moeten we wat betreft bereikbaarheid verder durven te kijken in de toekomst. U spreekt uit in de begroting dat u ervoor wil zorgen dat het OV netwerk in onze provincie zoveel als mogelijk in stand gehouden wordt en onze infrastructurele projecten niet of nauwelijks vertraagd worden. Dat is wat de PvdA betreft een goede insteek.

Het is het wat de PvdA Zuid-Holland betreft van essentieel belang dat ons OV op niveau is en blijft. Dat is belangrijk voor mensen die naar werk gaan of familie en vrienden willen bezoeken. Investeren in infrastructuur levert banen op.

De Provincie Zuid-Holland moet wat de PvdA betreft slim inspelen op de trends die zich nu voordoen, zoals: sterke verstedelijking met lage parkeernormen, de e-bike-revolutie, verduurzaming en thuiswerken.

Deze ontwikkelingen kosten allemaal veel geld en middelen zijn schaars. Het is daarom van belang dat de investeringen die we doen in de bereikbaarheid van onze provincie ook op de langere termijn ten goede komen. Een lange termijnvisie kan als afwegingskader voor die investeringen dienen.

Voorzitter,

We bevinden ons in een ongekende crisis. Als gevolg van de Corona crisis zijn er naast de velen doden en zieken die te betreuren zijn ook een groeiend aantal mensen die in grote financiële problemen raken.

Meer en meer mensen moeten bij Zuid-Hollandse gemeenten aankloppen voor schuldhulpverlening en bijstand. Culturele instellingen, horeca ondernemers en bedrijven actief in het toerisme zien hun omzet verdampen. Dit vergt extra financiële inzet van gemeenten in Zuid-Holland. Gemeenten die het vaak al lastig hebben om het hoofd boven water kunnen houden. Door de teruggelopen bezoekersaantallen maar ook door bezuinigingen die in lucht hangen komen bibliotheken, sport en cultuur meer en meer onder druk te staan.

Een crisis als deze vergt een snelle, creatieve en flexibele instelling. Want door nu tijdig in te grijpen kunnen ergere problemen in de toekomst kunnen worden voorkomen. Juist ligt nu bij ons als provinciaal bestuur de uitdaging om een meedenkende en actieve partner te zijn.

We weten dat GS in goed contact staat met de gemeenten in onze provincie en kan bijdragen aan het verminderen van armoede. We weten ook dat de provincie een onderzoeksprogramma heeft met als doel om adviezen te maken waarmee de provincie aan de slag kan. Een onderzoek naar de gevolgen van Corona op toenemende armoede in Zuid-Holland past bij deze activiteiten. Er voldoende budget is om dit onderzoek te doen. Daarom hebben we een motie opgesteld met het volgende dictum.